

ERHVERVSJURA

KONKURSRYTTERE KAN FÆNGSLES

STRAF: Konkursryttere risikerer ifølge et lovforslag fra Justitsministeriet både fængsel i op til seks måneder og at hæfte personligt for gæld. Det kan ske, hvis de overtræder en kommende lov om en treårig karantæne mod at drive virksomhed.

LARS BO LANGSTED
professor,
Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

erhverv@jp.dk

»Djævelen ligger i detaljen«, siger man ofte. Og netop derfor har det da også været med stor spænding, man imødeså det (meget) længe ventede forslag fra Justitsministeriet om indførelse af konkurskarantæne. Der skulle gå næsten to år, fra Konkursrådet fremsatte forslaget herom i en betænkning, og til lovforslaget blev fremsat i Folketinget for små tre uger siden.

Som det allerede har været omtalt i pressen, indebærer forslaget, at en skifteret på begæring af kurator skal kunne pålægge personer, der enten formelt eller reelt har deltaget i ledelsen af et konkursramt selskab inden for det seneste år, et forbud imod at sidde i ledelsen (både formelt og reelt) i et selskab med begrænset ansvar i de kommende tre år.

En sådan rettighedsfrakendelse, som der her er tale om, er et uhyre voldsomt indgreb mod en person, og selvom det vel ikke kan sidestilles med fratagelser, hvor man mister retten til at beskæftige sig med det fag, man er uddannet til, kan det sagtens have alvorlige økonomiske og menneskelige konsekvenser for en selv og ens nærmeste.

På den anden side er ofrene for konkursryttere hjælpeløst og som oftest fuldstændigt uden egen skyld blevet trukket ind i en mindst lige så forfærdelig situation, hvor de kan blive tvunget til lukke deres egen virksomhed, fyre de ansatte og selv gå fra hus og hjem.

Det er i afvejningen mellem disse to hensyn, man skal se det fremlagte lovforslag – og overordnet set er det min opfattelse, at det rammer ganske godt. Det bliver vanskeligt at pålægge konkurskarantæne, men omvendt bliver det lettere end i dag, hvor skyldneren skal dømmes for et strafbart forhold, der oven i købet skal rumme en nærliggende fare for, at skyldneren vil misbruge konkurs- og selskabssystemet fremover, medmindre han fratages retten hertil.

Grundbetingelserne for en karantæne er efter forslaget, at den pågældende skal have »deltaget i ledelsen af skyldnerens virksomhed« (det vil sige siddet i ledelsen af det selskab, der er under konkursbehandling), hvis det »må antages«, at den pågæl-

dende »på grund af groft uforvarlig forretningsførelse« er »uegnet« til at deltage i ledelsen af en erhvervsaktivitet. Det fremgår også, at skifteretten ved denne afgørelse skal lægge »vægt på om det under hensyn til den pågældendes handlemåde og omstændighederne i øvrigt er rimeligt at pålægge konkurskarantæne«.

Af bemærkningerne til lovforslaget kan man se, at Justitsministeriet forestiller sig, at betingelserne primært skal opfyldes ved, at den pågældende objektivt set har overtrådt en eller flere bestemmelser i straffeloven – undtagelsesvist groft overtrådt reglerne i f.eks. selskabsloven – men uden at have handlet forsætligt (eller uagtsomt?), som det kræves for at kunne straffe.

Ikke blot lemper man på dette såkaldt subjektive krav, man lemper også på kravene til beviset for overtrædelsen, idet det foreslås, at hele seancen kører i den civile retsplejes former og altså ikke efter de regler, man kører straffesager efter. Det indebærer blandt andet, at kravet ikke er, at kurator skal »bevise udover enhver rimelig tvivl«, at den pågældende har handlet som beskrevet. Det er tilstrækkeligt, at skifteretten efter en eventuel bevisførelse finder, at det er »mere sandsynligt«, at

han har gjort som påstået, end at han ikke har.

Lidt forenklet sænker man den bevismæssige overliggende fra over 90 pct. til 51 pct.

Det virker, som om forslaget har ramt en rimelig balance mellem hensynet til at ramme konkursrytteren og hensynet til ikke at ramme den uheldige iværksætter eller den ledelsesmæssige "business angel", der er trådt ind i bestyrelsen i et (viser det sig: forgæves) forsøg på at rette skyldnerens skude op.

Det understreges ligeledes flere steder i bemærkningerne, at det naturligvis ikke er tilstrækkeligt til en karantæne, at man er gået konkurs flere gange.

Idømmes man en sådan karantæne, og overtræder man den alligevel – f.eks. ved at være den reelle leder af et selskab, som man har fået en stråmand til at stifte og formelt set være direktør i – vil konsekvensen ikke blot kunne være straf i form af fængsel i op til seks måneder (efter den regel i straffeloven, man også bruger på overtrædelser af "rigtige" rettighedsfrakendelser) til både den karantænedømte og til stråmanden. Nej, den karantænedømte vil tillige komme til at hæfte personligt for en eventuel gæld, der måtte blive tilbage, efter det nye konkursbos aktiver

er blevet fordelt blandt kreditorerne.

Det er jo næsten elegant. Blot savner man i forarbejderne en stillingtagen til, hvilken betydning det kunne have for en eventuel strafudmåling, at den pågældende i forvejen var pålagt at hæfte for den udækkede gæld. Man kunne jo mene, at han på den måde ville være "straffet" lidt allerede på forhånd.

Et af de få stridspunkter, der har været i forbindelse med de seneste års debat om konkurskarantæne, er spørgsmålet om, hvorvidt det register, der skal føres over de karantænedømte, skal være offentligt tilgængeligt eller ej.

På mange måder føler man sig sat 15 år tilbage i tiden, hvor man generelt – og heftigt – diskuterede om navne på personer, der havde fået en disciplinær sanktion i revisor- eller advokatnævnet måtte offentliggøres, om en sådan gabestok var rimelig og retfærdig, og det var før tilsynsmyndighederne gjorde, som de gør nu: rask væk lægger rapporter og vurderinger af negativ karakter om navngivne personer og virksomheder ud på internettet.

Justitsministeriet anfører som argumenter imod en offentlig adgang bl.a.:

1. En kommende arbejdsgiver kunne finde på at nægte en ansættelse, hvis man står i registeret.
2. Oplysninger på internettet er tilgængelige på ubestemt tid.
3. Der vil være identifikationsproblemer: er Peter Hansen nu også den Peter Hansen?
4. Kreditorer og andre kan heller ikke få oplysninger om f.eks. en tidligere bedrageridom.
5. Den rigtigt interesserede kan søge i momsregisteret eller i Erhvervsstyrelsens register over ledelsesmedlemmer.

Velkommen til informations-samfundet på godt og ondt. Beslutningen er truffet af en domstol og er dermed som udgangspunkt sikrere end en rent forvaltningsretlig afgørelse, der i erhvervsforhold ofte lægges ud.

Hvis man er meget bekymret for, at oplysningerne "bliver liggende" på nettet, kunne man jo blot etablere et register, der krævede telefonisk eller elektronisk henvendelse, således at oplysningerne ikke blot blev "lagt ud på nettet".

I modsætning til strafferetlige afgørelser, der træffes "bagudrettet" mod den strafbare handling, er kon-

kurskarantænen udelukkende "fremadrettet" i sit sigte – og derfor er der større behov for, at samhandelspartnere kan tjekke en eventuel registrering. Et sådant behov er der også, hvor den "karantæneramte" formelt dækker sig bag en stråmand – for den person, der reelt står for kontakt og aftaler i firmaet vil jo netop være den karantænedømte, så det er ham eller hende, omverdenen har kontakt med, og derfor også ham eller hende, der kan være behov for at tjekke og dermed gardere sig imod.

At man indirekte kan finde svaret via andre registre forekommer sært som argument: hvis du er dygtig nok til at regne dette ud, så kan du gardere dig – ellers må du sejle din egen sø? Og identifikationsproblemer kendes og håndteres allerede i dag i mange andre sammenhænge.

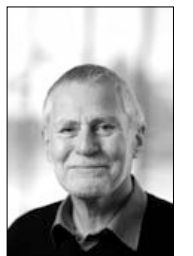
Det bliver spændende at se om fem år, om karantæne er blevet et stærkt værktøj i indsatsen mod konkursrytteri, eller den blot har været et kuriosum, som ikke rigtig er blevet taget i brug. Lad os håbe det første.

Profil

midt
regionmidtjylland

Afskedsreception for Lars Hansson

Da direktør Lars Hansson har valgt at gå på pension afholdes afskedsreception

onsdag den **27. februar kl. 11.30**
i Kantinen, Regionshuset Viborg,
Skottenborg 26, 8800 Viborg.

Vi håber, mange vil møde op og være med til at markere dagen.

Med venlig hilsen

Bent Hansen

Bo Johansen

få mere
at vide

www.regionmidtjylland.dk